

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Verotus ja talous taantumassa – entä sen jälkeen?

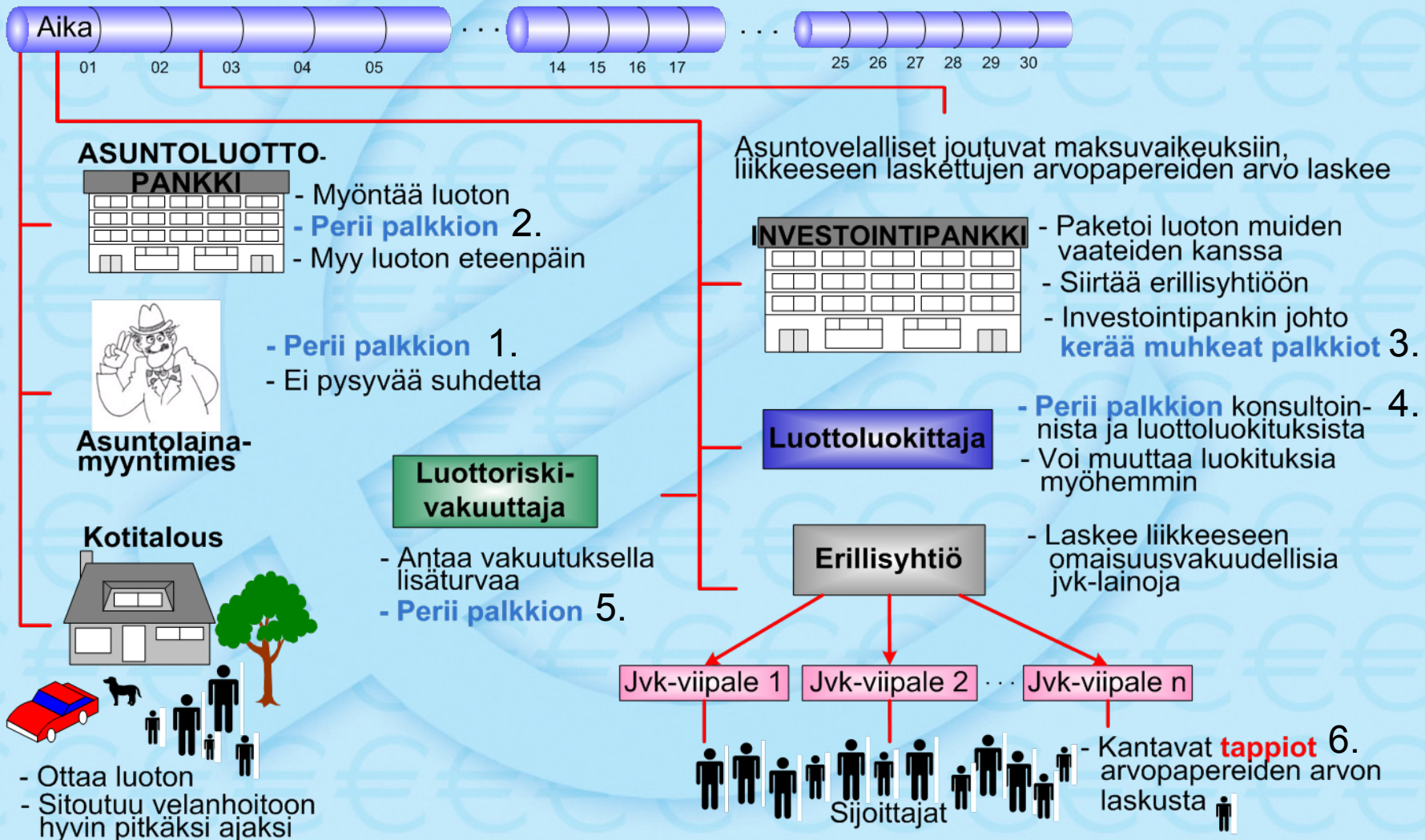
Vero 2009

11.3.2009

Pääjohtaja Erkki Liikanen

Suomen Pankki

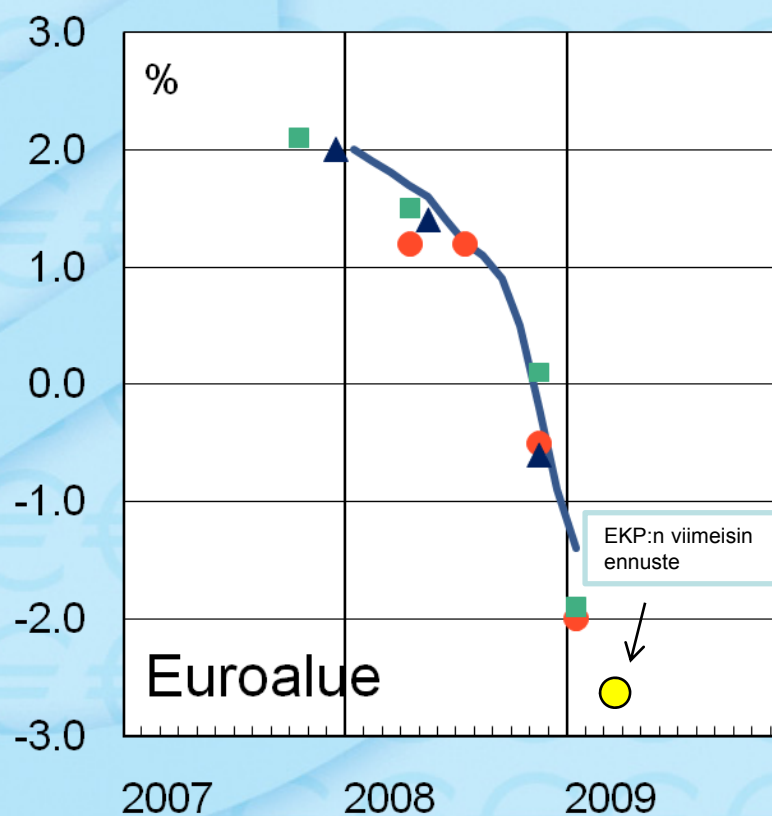
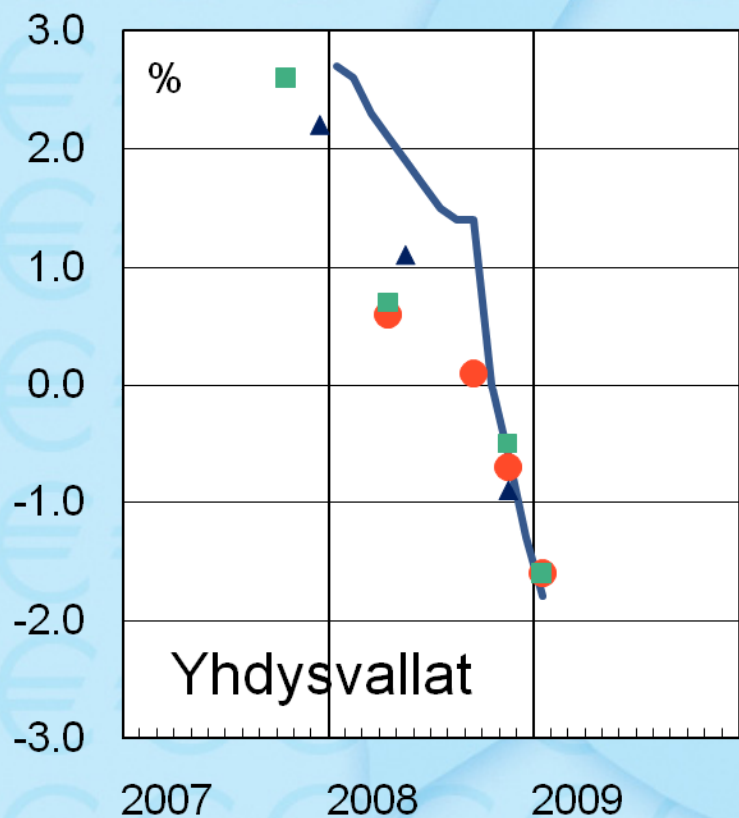
Luo ja hajauta -malli sekä sen kannustinjärjestelmä

Näkemykset muuttuvat

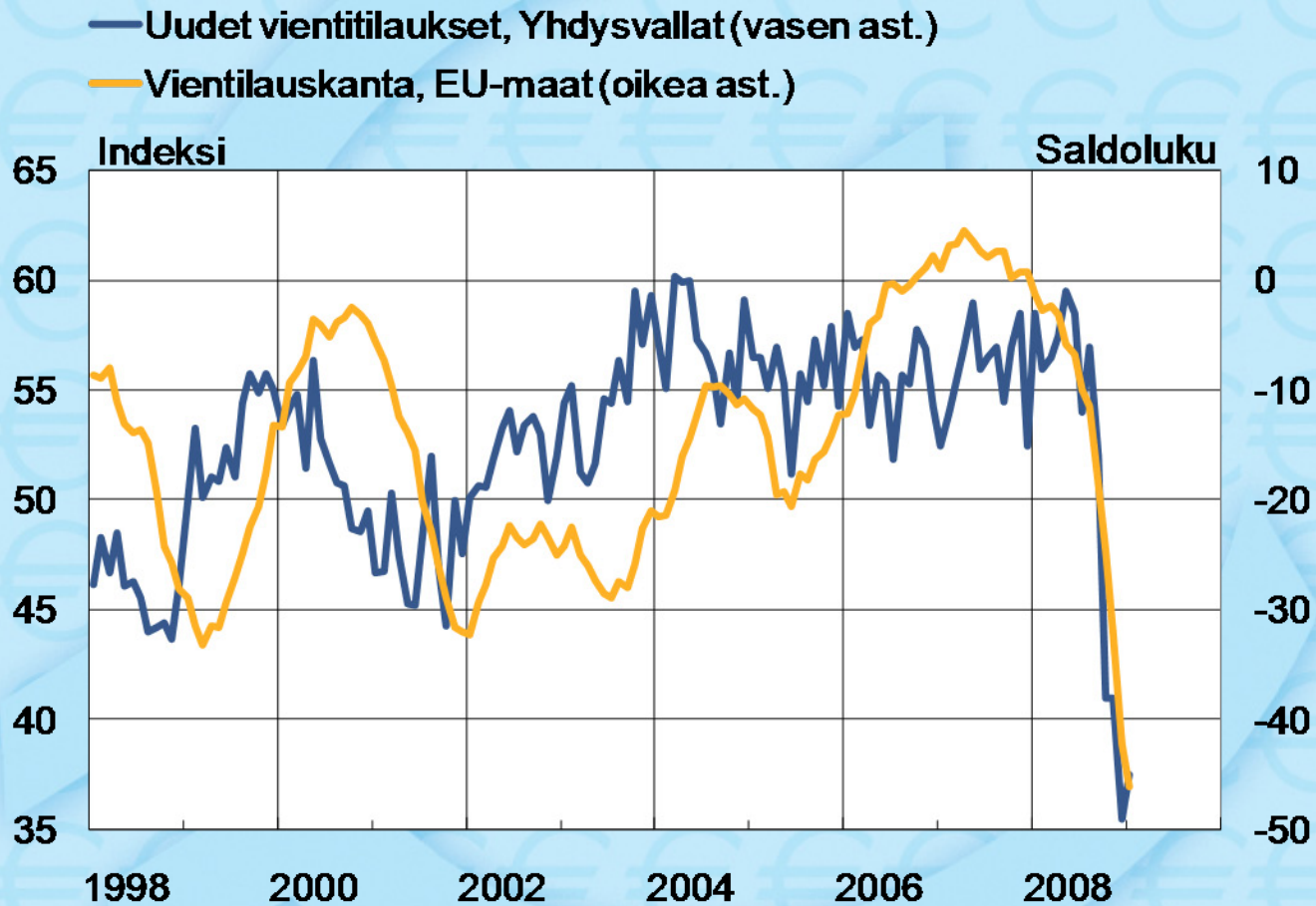
Vuodelle 2009 tehtyjä ennusteita

— Konsensus   ● IMF   ■ Euroopan komissio   ▲ OECD

Lähteet: Consensus Economics, IMF, OECD ja Euroopan komissio.

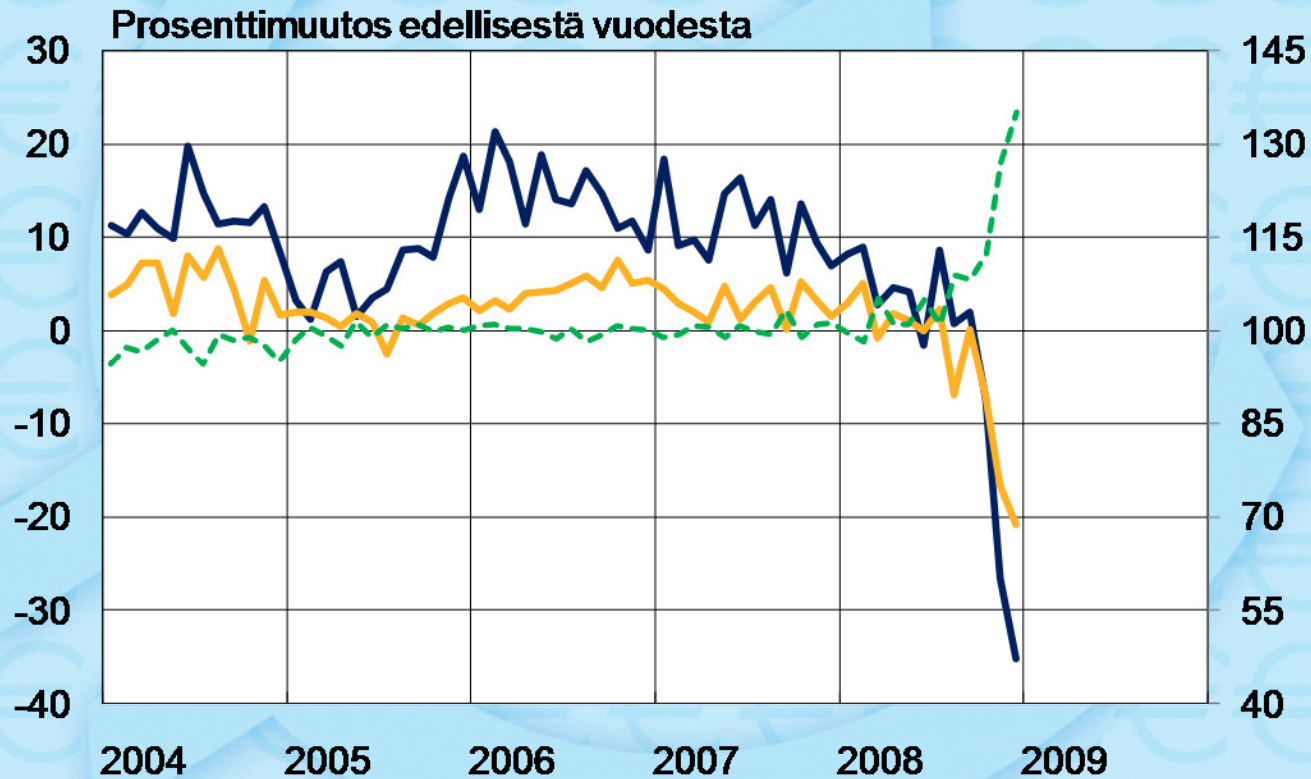
Yhdysvaltain ja EU-maiden vientitilaukset

Lähteet: ISM ja Euroopan komissio.

Japanin teollisuuden ja viennin indikaattoreita

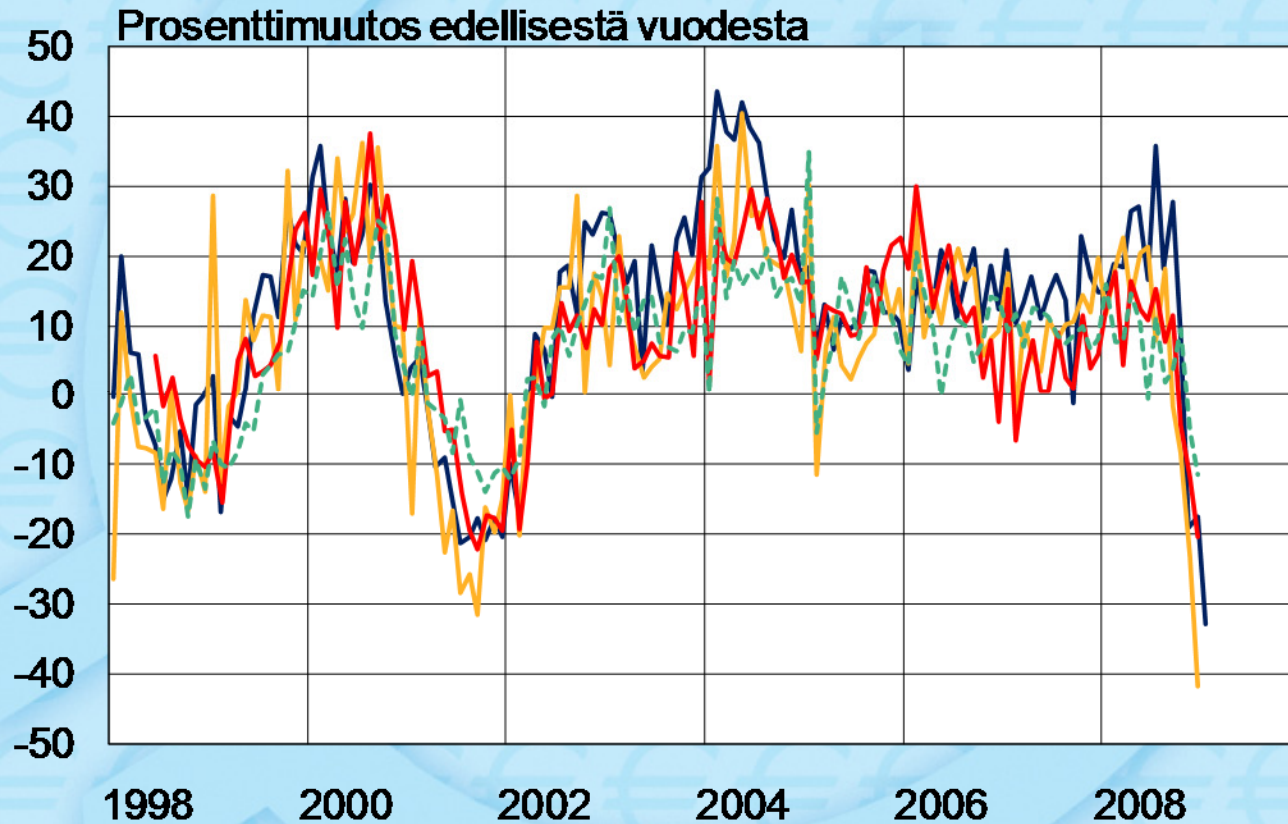
- Tavaroiden ja palvelusten vienti (vasen ast.)
- Teollisuustuotanto (vasen ast.)
- - - Varastojen suhde toimituksiin (oikea ast.)

Lähde: Bloomberg.

NIE-maiden viennin arvo

— Etelä-Korea   — Taiwan   — Singapore   - - - Hongkong

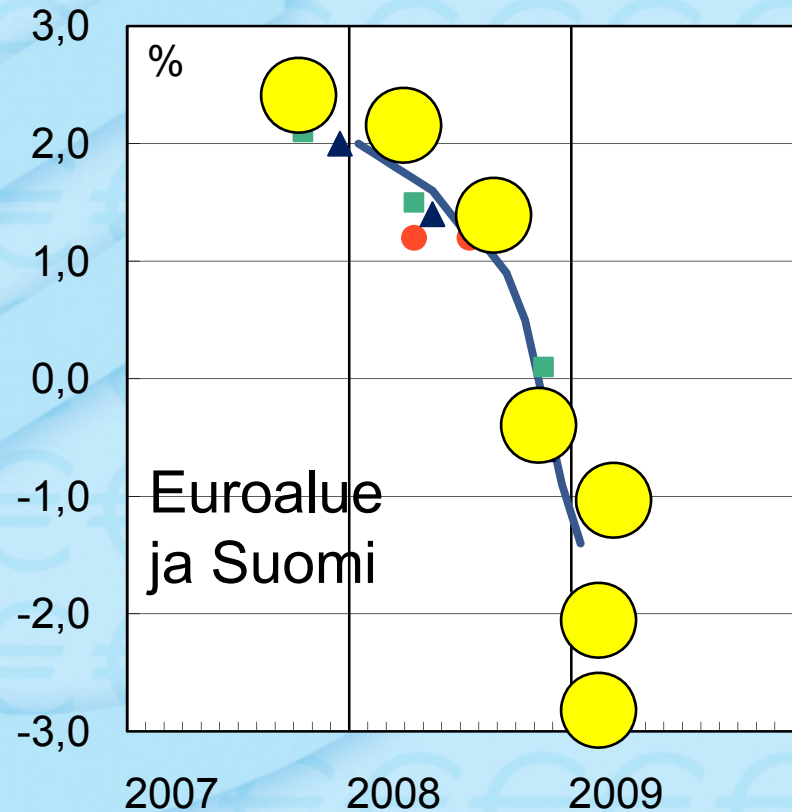

Lähde: Bloomberg.

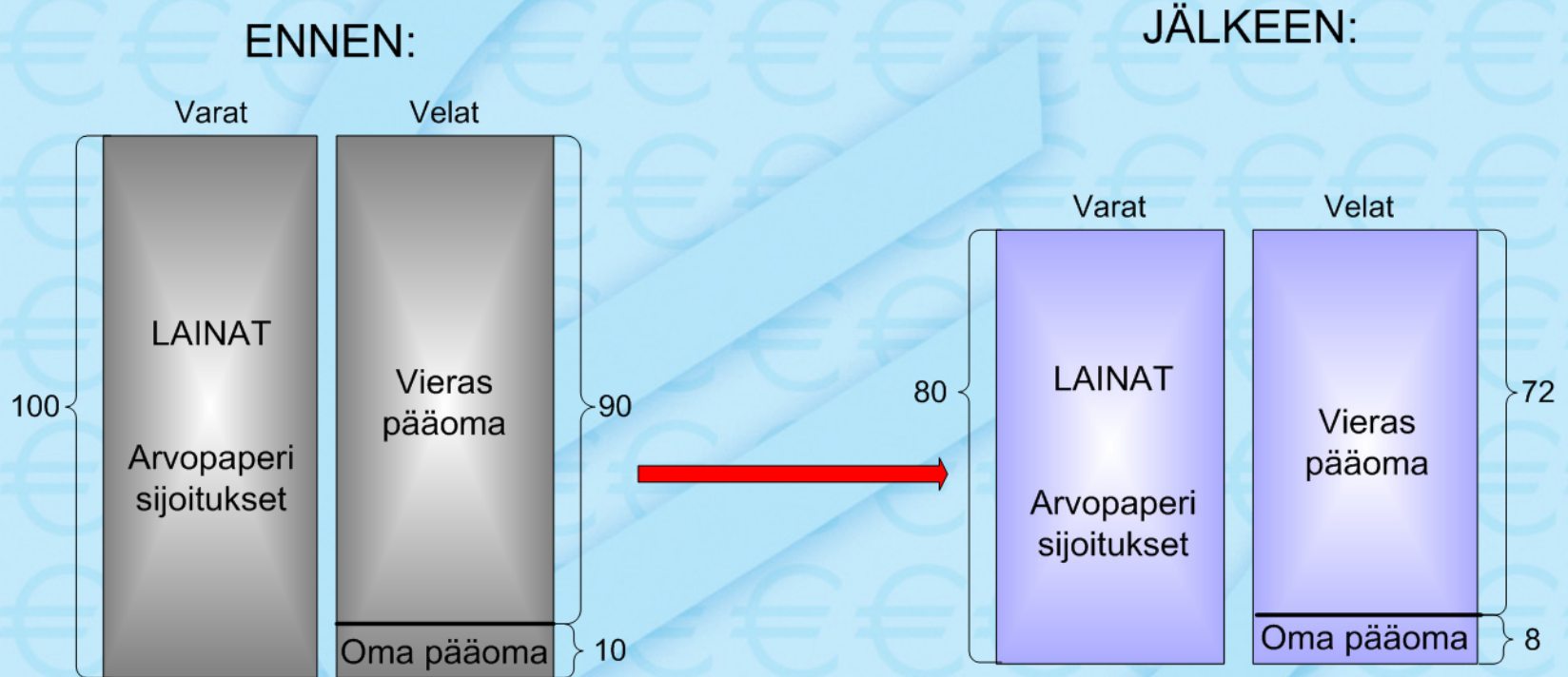
Suomi ja Euroalue

Vuodelle 2009 tehtyjä ennusteita

- ◆ Taantuman jyrkin vaihe on meneillään
- ◆ Suurin pudotus vientiteollisuudessa ja rakentamisessa
- ◆ Työttömyys nousee viiveellä
- ◆ Valtionvelka alkaa kasvaa

Taseen kautta tappiot rajoittavat pankkien antolainausta

Tappio 2 alentaa omaa pääomaa, uusi oma pääoma = 8.

Jos pankilla 10% tavoitepääomasuhde, edellyttää taseen pienentämistä 10 kertaa tappioiden määrällä eli 20:llä.

Yritysten riskilisiä luottoluokittain

- Alle investointitason luottoluokitellut yritykset
- Investointitasolle luottoluokitellut yritykset, kaikki sektorit
- Investointitasolle luottoluokitellut yritykset, rahoitussektori

Lähde: Bloomberg, CDS preemioita.

PTMO/MP

Finanssipoliittinen elvytys

- ◆ Mittavia elvytystoimia tekeillä tai jo aloitettu
- ◆ Euroalueella jo sovitut elvytystoimet noin 1% BKT:sta vuodella 2009.
- ◆ Yhdysvalloissa elvytyspaketin koko voi nousta yli 5% BKT:sta
- ◆ Huoli pitkän aikavälin kestävyydestä alkanut lisääntyä joiden maiden osalta.

Verorakenteen merkitys talouden dynamiikkaan

Verotuksen painopisteen muuttaminen

Mallilaskelmia pitkänaikavälin vaikutuksista

Verotuloneutraali kompensatio

	Kulutusveron nosto, % -yks.	Tuloveron lasku	Välillisten työvoimakustannusten lasku	Tulonsiirtojen nosto
Tuotanto, %	1	0.53	0.70	-0.52
Kulutus, %	1	0.63	1.05	-0.51
Investoinnit, %	1	0.48	0.68	-0.48
Työllisyys, %	1	0.25	0.32	-0.24
Verokiila, % -yks.	1	-0.95	-2.98	1.07

Huom: Vaikutukset on esitetty prosenttien tai prosenttiyksikön poikkeamina pitkän aikavälin tasapainosta, kun kulutusveroa nostetaan pysyvästi 1 prosenttiyksiköllä. Verokiila on kotitaloudelle maksetun veronjälkeisen kulutuspalkan ja yritysten efektiivisten työvoimakustannusten välinen erotus.

Lähde: Suomen pankin laskelmat

Verotuksen painopisteen muuttaminen

Mallilaskelmia lyhyen aikavälin vaikutuksista

Vuotta reformin alusta				
	T+1	T+2	T+3	T+5
Tuotanto, %	0.05	0.18	0.29	0.39
Kulutus, %	0.02	0.11	0.17	0.21
Investoinnit, %	0.20	0.37	0.50	0.59
Työllisyys, %	0.03	0.13	0.19	0.24
Verokiila, % -yks.	0.16	-0.46	-0.67	-0.77

Huom: Vaikutukset on esitetty prosentoin tai prosenttiyksikön poikkeamina pitkän aikavälin tasapainosta, kun kulutusveroa nostetaan 1 prosenttiyksiköllä ja kulutusveron nosto kompensoidaan ansiotuloverotusta asteittain keventämällä. Verokiila on kotitaloudelle maksetun veronjälkeisen kuluspalkan ja yritysten efektiivisten työvoimakustannusten välinen erotus.

Lähde: Suomen pankin laskelmat

Lopuksi

- ◆ Kriisi on muuttanut käsityksiä rahoitusmarkkinoiden toiminnasta.
- ◆ Talouspolitiikan suurissa linjoissa on katsottava suhdanneongelmaa pidemmälle.
- ◆ Toimenpiteet verotuksen piirissä voivat edesauttaa talouden kasvudynamiikan vahvistamisessa. Ikääntyvässä Suomessa tämä on entistäkin tärkeämpää.